

D E K L A R A C I J A

OB NEODVISNOSTI

Izhajajoč iz pravice slovenskega naroda do samoodločbe, iz načel mednarodnega prava, iz ustave dosedanje SFRJ in iz ustave Republike Slovenije so se prebivalci Republike Slovenije na plebiscitu dne 23. decembra 1990 z absolutno večino odločili, da si za prihodnje življenje oblikujejo samostojno in neodvisno državo Republiko Slovenijo, ki ne bo več združena v Socialistično federativno republiko Jugoslavijo.

V skladu s to odločitvijo je Skupščina Republike Slovenije na sejah vseh zborov dne 25. junija 1991 na podlagi soglasnega predloga vseh parlamentarnih strank in poslanskih skupin sprejela ustavni akt o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije.

I.

Slovenija je v sodelovanju z Republiko Hrvaško že pred plebiscitom o samostojnosti in neodvisnosti predložila ostalim jugoslovanskim republikam predlog sporazuma o zvezi suverenih držav oziroma model konfederacije, v okviru katere bi članice dosedanje federacije tudi v prihodnje sodelovalle na gospodarskem, obrambnem, zunanjepolitičnem in na drugih področjih. Predlog ni naletel na ustrezen odziv. Skupščina Republike Slovenije je razpisala plebiscit, na katerem se je prebivalstvo Slovenije z veliko večino glasov odločilo za samostojno in neodvisno državo Republiko Slovenijo.

Z Resolucijo o predlogu za sporazumno razdružitev Socialistične federativne republike Jugoslavije in drugimi akti ter sporodili je Slovenija obvestila jugoslovanske republike in jugoslovansko javnost o svojih načrtovanih korakih, h katerim jo je zavezal plebiscit ter predlagala Jugoslaviji oziroma jugoslovanskim republikam kot konstitutivnim subjektom federacije sporazumno razdružitev na dve ali več suverenih držav, ki naj si med seboj priznajo mednarodnopravno subjektiviteto. Obenem je ponovno izrazila tudi pripravljenost za dogovor o trajnih in institucionaliziranih oblikah sodelovanja, vključno z ureditvijo medsebojnih odnosov v morebitni jugoslovanski konfederativni ali gospodarski skupnosti ali kakšni drugi ustreznih povezavi v korist njenih narodov oziroma državljanov in državljanov.

Predlog za sporazumno razdružitev in začetek pogovorov o novih oblikah povezovanja na osnovi poprejšnje sporazumne razdružitve in vzpostavitev samostojnih držav razen v Republiki Hrvaški ni bil sprejet v pričakovanim razumnem roku in Skupščina Republike Slovenije je bila dolžna sprejeti ustavni akt o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije.

II.

Republika Slovenija se je razglasila za samostojno in neodvisno državo in se želi kot mednarodnopravni subjekt v polnem posmernu besede ter v skladu z načeli združevanja suverenih držav v Evropi povezovati z drugimi državami, postati članica Organizacije Združenih narodov, se vključiti v proces KEVS, Svet Evrope, v Evropsko Skupnost in druge povezave držav. Samostojnost in neodvisnost Republike Slovenije je razumeti tudi kot pogoj za vstopanje v nove integracije v okviru dosedanja Jugoslavije in v evropskih okvirih. Pri tem bo Republika Slovenija dosledno spoštovala Ustanovno listino Organizacije Združenih narodov, Konvencijo Sveta Evrope, Helsinško sklepno listino in druge akte Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi ter druge mednarodne sporazume. Vzpostavitev samostojne in neodvisne države Republike Slovenije na podlagi pravice do samoodločbe ni uperjena zoper nikogar v Jugoslaviji ali zunaj nje. Enako pravico priznava Slovenija tudi drugim republikam ter narodom in narodnostim dosedanje Jugoslavije. Svojo pravico do suverene države in povezovanja z drugimi suverenimi državami želi uresničiti sporazumno, na miren način, s pogajanji in dogovarjanjem, ker soglaša z zahtevami mednarodne skupnosti, da je treba prihodnja razmerja na območju dosedanja Jugoslavije vzpostaviti na demokratičen način in pri tem spoštovati nedotakljivost obstoječih zunanjih in notranjih meja.

III.

Republika Slovenija kot samostojna in neodvisna država:

- razglaša, da Ustava SFRJ na ozemlju Republike Slovenije več ne velja in da bo nadaljevala postopke za prevzem dejanske oblasti na svojem ozemlju. Postopek prevzemanja dejanske oblasti je pripravljena izvesti postopno in sporazumno z drugimi republikami dosedanje SFRJ, tako da pri tem ne bodo kršene enake pravice drugih republik;
- je pripravljena takoj nadaljevati pogovore o možnih oblikah povezovanja z državami, ki bodo nastale na območju dosedanja SFRJ. Na podlagi vzajemnega priznanja je pripravljena takoj začeti dogovore o sklenitvi sporazuma o vzpostavitvi skupnosti suverenih držav na območju dosedanja SFRJ. V tej skupnosti bi države članice usklajevale uresničevanje skupnih gospodarskih, političnih, mednarodnih in drugih interesov. Sklenitev takšnega sporazuma ali vsaj skupna izjava o politični volji za tak sporazum bi zagotovila, da postopek prevzemanja dejanske oblasti v novih državah in postopek oblikovanja skupnosti teh držav ne bi povzročala konfliktov, temveč bi se med seboj dopolnjevala ter olajševala proces uresničevanja pravice vseh jugoslovanskih narodov do samoodločbe, pravic Albancev na Kosovu, pravic narodnih manjšin in razvoj demokracije v skupnosti suverenih držav na ozemlju dosedanja Jugoslavije;

- v skladu z odločitvami Sabora Republike Hrvaške Republika Slovenija priznava Republiko Hrvaško kot suvereno državo z mednarodnopravno subjektiviteto; priznala bo tudi vse druge jugoslovanske republike, ki se bodo razglasile za suverene države.

Delegatom v Izveznem zboru Skupščine SFRJ iz Republike Slovenije in delegaciji Skupščine Republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ, ki so opravljali to funkcijo do razglasitve te deklaracije, preneha mandat. Skupščina Republike Slovenije izvoli novo 12-člansko delegacijo, ki bo na podlagi njenih pooblastil v Skupščini dosedanje SFRJ sodelovala v pogajanjih za razdružitev dosedanja SFRJ, v reševanju tekočih vprašanj v prehodnem obdobju in v dogovarjanju o morebitnem oblikovanju skupnosti suverenih držav na podlagi soglasja Skupščine Republike Slovenije. Republika Slovenija poziva druge republike dosedanje SFRJ, da v ta namen pooblastijo svoje delegacije. Skupščina Republike Slovenije pričakuje, da bodo pri vsem tem sodelovali tudi vsi ustrezeni organi in organizacije dosedanja SFRJ.

Skupščina Republike Slovenije pooblašča dosedanjega člena Predsedstva SFRJ iz Republike Slovenije, da kot predstavnik Republike Slovenije v skladu s smernicami Skupščine Republike Slovenije sodeluje v delu Predsedstva dosedanja SFRJ.

Vsa vprašanja, ki v tem trenutku še niso v celoti rešljiva, kot npr. status JLA in odnos Republike Slovenije z njim, vprašanje pooblastil na področju mednarodnih odnosov in vprašanje delitve skupnega premoženja, bodo urejena s posebnim dogovorom Republike Slovenije z ustreznimi organi v okviru dosedanja SFRJ.

IV.

Republika Slovenija kot mednarodnopravni subjekt:

- spoštuje vsa načela mednarodnega prava in v smislu pravnega nasledstva določbe vseh mednarodnih pogodb, ki jih je sklenila SFRJ in se nanašajo na ozemlje Republike Slovenije. V skladu s pričakovanim sporazumom o prevzemu pravic in obveznosti dosedanja SFRJ bo Republika Slovenija izpolnjevala tudi svoje mednarodne finančne obveznosti do drugih držav in mednarodnih organizacij, zagotavljala nemoten pretok blaga, ljudi in storitev preko svojih meja v skladu s sprejetimi mednarodnimi obveznostmi in storila vse, da bo mednarodni promet prek njenega ozemlja potekal nemoteno. Pri vstopstavljanju meje z Republiko Hrvaško si bodo organi Republike Slovenije še posebej prizadevali, da bo, ob vzajemnem interesu, zagotovljen čim bolj nemoten pretok ljudi, blaga in storitev;
- si bo prizadevala, da bo mednarodna skupnost z naklonjenostjo sprejela razglasitev samostojne in neodvisne Republike

Slovenije in pričakuje, da bo z njo okreplila gospodarske, kulturne, politične, finančne in vse druge odnose, in da jo bodo druge države dejansko in mednarodnopravno priznale. Pričakuje tudi, da bo mednarodna skupnost s tem in s svojim vplivom prispevala k oblikovanju skupnosti suverenih držav na ozemlju dosedanja SFRJ in s tem k sporazumnoemu in mirnemu uresničevanju odločitve o samostojni in neodvisni državi – Republiki Sloveniji;

- pričakuje od sosednjih držav, da bodo upoštevale in poglabljale z mednarodnimi konvencijami in bilateralnimi pogodbami doseženo raven zaštite slovenske manjšine.

V.

Republika Slovenija je pravna in socialna država z zmogljivostim okolja prilagojenim tržnim gospodarstvom, v kateri bodo spoštovani človekove pravice in državljanke svoboščine, posebne pravice avtohtonih narodnih skupnosti Italijanov in Madžarov v Republiki Sloveniji, evropski dosežki industrijske demokracije, predvsem socialno-ekonomske pravice, pravice zaposlenih do sodelovanja in sindikalna svoboda, nedotakljivost lastnine ter svoboda delovanja gibanj in ustanov civilne družbe; v kateri bosta zagotovljeni večstrankarska parlamentarna demokracija in lokalna oziroma regionalna samouprava; v kateri politično ali drugačno prepričanje nikoli ne bo podlaga za kakršnokoli neenakopravnost ali razlikovanje; ki bo zavezana miru in nenasilnemu razreševanju vseh spornih vprašanj glede notranjih in zunanjih zadev ter enakopravnemu sodelovanju vseh narodov in državljanov v Evropi svobodnih in enakopravnih ljudi, regij, narodov in držav.

Številka: 001-2/91-12/3
Ljubljana, dne 25. junija 1991

S K U P Š C I N A
REPUBLIKE SLOVENIJE

P r e d s e d n i k
dr. France Bučar